

**XXII Konkurs „MŁODEGO POLIGŁOTY”
przy współpracy z Goethe-Institut w Warszawie**

ZAKRES MATERIAŁU

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA KONKURSOWE – POZIOM B1/B1+

ZAKRES LEKSYKALNY DLA OBU JĘZYKÓW

- **człowiek** (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
- **miejsce zamieszkania** (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe);
- **edukacja** (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- **praca** (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy);
- **życie prywatne** (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, problemy);
- **żywienie** (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
- **zakupy i usługi** (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług);
- **podróżowanie i turystyka** (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie);
- **kultura** (np. uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- **sport** (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);
- **zdrowie** (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- **nauka i technika** (np. wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);
- **świat przyrody** (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, ochrona środowiska naturalnego).

ZAKRES GRAMATYCZNY – JĘZYK NIEMIECKI

RODZAJNIK

- Użycie rodzajnika nieokreślonego, np. Das ist ein Auto.
- Użycie rodzajnika określonego, np. Das Auto ist rot.
- Użycie rzeczownika bez rodzajnika, np. Ich habe Durst. Sie kommt aus Deutschland.

RZECZOWNIK

- Odmiana rzeczownika w liczbie pojedynczej i mnogiej, np. der Freund – des Freundes – dem Freund – den Freund; die Freunde – der Freunde – den Freunden – die Freunde
- Tworzenie liczby mnogiej, np. die Tage, die Väter, die Menschen, die Bilder, die Autos
- Rzeczowniki złożone, np. das Klassenzimmer, das Warmwasser
- Rzeczowniki zdrobniałe: -chen, -lein, np. das Häuschen, das Büchlein
- Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności, np. die Lehrerin, der Fahrer

- Rzeczowniki z przyrostkami, np. -heit (Kindheit), -keit (Möglichkeit), -schaft (Freundschaft), -tät (Universität), -ung (Zeitung)
- Rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. die Warschauerin, der Deutsche
- Rzeczowniki tworzone od bezokoliczników, np. das Essen, das Radfahren
- Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłowów i liczebników, np. das Kleine, der Reisende, der Zweite
- Odmiana imion własnych, np. Peters Hund, Claudias Buch
- Rzeczownik po określeniu miary i wagi, np. ein Kilo Kartoffeln, ein Liter Wasser
- Rekcja najczęściej używanych rzeczowników, np. Antwort auf

ZAIMEK

- Zaimki osobowe, np. ich, mir, mich
- Zaimek nieosobowy es
- Zaimek zwrotny sich
- Zaimki dzierżawcze, np. mein, sein, unser, Ihr
- Zaimki wskazujące, np. dieser, jener
- Zaimki pytające i słówka pytające, np. wer, was, wann, welcher, was für ein, warum, wo, wohin, woher
- Zaimki nieokreślone, np. alle, einige, etwas, jeder, jemand, man
- Zaimki względne, np. der, welcher
- Zaimek wzajemny einander

PRZYMIOTNIK

- Przymiotnik jako orzecznik, np. Das Fahrrad ist modern.
- Przymiotnik jako przydawka: z rodzajnikiem określonym, np. das kleine Kind, die neuen Autos; z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem kein, np. ein großer Hund, meine liebe Schwester, keine schwierigen Aufgaben; bez rodzajnika, np. frisches Brot, kluge Schüler ; po liczebnikach i zaimkach liczebnych, np. vier kleine Katzen, alle guten Autos, viele nette Lehrer
- Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika, np. klein – kleiner – am kleinsten, der/die/das kleinste, gut – besser – am besten, der/die/das beste
- Przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata, np. Berliner Bahnhof, deutsch, amerikanisch
- Przymiotniki z przedrostkiem un-, np. unglücklich, ungeduldig
- Rekcja najczęściej używanych przymiotników, np. zufrieden mit

LICZEBNIK

- Liczebniki główne, np. zehn, einhundert
- Liczebniki porządkowe, np. der/die/das zehnte, der/die/das einhundertste
- Użycie liczebników w oznaczeniu miary i wagi, powierzchni i objętości, np. zwei Quadratmeter, sieben Kilo
- Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. zweimal, viel

PRZYSŁÓWEK

- Przysłówki zaimkowe wo-, da- w pytaniu i odpowiedzi, np. Worüber spricht ihr? Wir sprechen darüber.
- Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków, np. gern – lieber – am liebsten
- Przysłówki czasu i miejsca, np. heute, dort, hier, oben, unten PARTYKUŁA np. sehr, besonders, viel, erst, sogar, immer, etwa, eben, ziemlich, aber, doch, denn, ja Der Arzt ist sehr nett. Sie mag Erdkunde besonders gern. Mein Vater spielt ziemlich gut Gitarre. Du bist aber ein guter Fahrer!

PRZYIMEK

- Przyimki z celownikiem, np. bei (bei meiner Oma), mit (mit dem Bus), seit (seit letztem Jahr)
- Przyimki z biernikiem, np. für (für dich), ohne (ohne meine Eltern)

- Przyimki z celownikiem lub biernikiem, np. an (Ich hänge das Bild an die Wand.), auf (Die Lampe steht auf dem Tisch.)

CZASOWNIK

- Formy czasowe: Präsens, Futur I, Präteritum, Perfekt, np. Ich gehe in die Schule. Ich werde in die Schule gehen. Ich ging in die Schule. Ich bin in die Schule gegangen.
- Czasowniki posiłkowe sein, haben, werden
- Czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski, np. helfen, lesen, schlafen
- Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone, np. abfahren, bestellen
- Czasowniki zwrotne, np. sich waschen, sich freuen
- Czasowniki modalne w czasie Präsens i Präteritum: können, müssen, wollen, dürfen, sollen, mögen
- Czasownik lassen, np. Ich lasse mein Fahrrad reparieren.
- Formy imiesłowowe czasownika Partizip II, np. gemacht, gekommen, gebracht
- Tryb rozkazujący, np. Gib mir das Buch!, Setzen Sie sich!, Macht die Tür zu!
- Bezokoliczniki z zu i bez zu, np. Er hat heute keine Lust, mit seinen Freunden auszugehen. Ich höre ihn singen.
- Tryb przypuszczający: Konjunktiv II Präteritum, np. Andreas möchte mich heute besuchen. Ich hätte gerne eine Million Euro. Wenn ich einen Freund hätte, wäre ich glücklich.
- Strona bierna określająca stan, np. Die Bibliothek ist geschlossen.
- Rekcja najczęściej używanych czasowników, np. sprechen über, helfen bei

SKŁADNIA

- Zdania pojedyncze: • oznajmujące, np. Wir machen Hausaufgaben. • pytające, np. Macht ihr Hausaufgaben? Was macht ihr? • rozkazujące, np. Macht Hausaufgaben!
- Szyk wyrazów: • prosty, np. Peter geht am Sonntag schwimmen. • przestawny, np. Am Sonntag geht Peter schwimmen. • szyk zdania podrzędnie złożonego, np. Ich denke, dass unser Lehrer sehr nett ist.
- Przeczenia nein, nicht, kein i ich miejsce w zdaniu, np. Er hat kein Geld. Geht ihr heute nicht zum Englischkurs? Nein, wir gehen nicht zum Kurs.
- Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami, np. aber, denn, oder, und, sondern, deshalb, deswegen, sonst, also, trotzdem Normalerweise gehen wir spazieren, aber bei dem Regen bleiben wir zu Hause. Wir bleiben zu Hause, denn das Wetter ist heute schlecht. Monika kann gar nicht singen, trotzdem will sie Sängerin werden.
- Zdania złożone współrzędnie bezspójnikowe, np. Die Sonne scheint, es ist warm.
- Zdania złożone podrzędnie: • zdania podmiotowe, np. Es gefällt mir nicht, dass du so wenig lernst. • zdania dopełnieniowe, np. Er sagt, dass er keine Zeit hat. Ich weiß nicht, wo er wohnt. Ich muss meine Mutter fragen, ob ich ins Gebirge mitfahren darf. • zdania okolicznikowe przyczyny, np. Sie kommt später, weil sie erst ihre Hausaufgaben machen muss. • zdania warunkowe rzeczywiste, np. Wenn die Sonne scheint, gehen wir spazieren. • zdania porównawcze, np. Der Film ist nicht so lustig, wie ich dachte. Das Buch ist besser, als ich dachte. • zdania okolicznikowe czasu, np. Als ich noch zur Schule ging, ging ich oft ins Kino. Wenn das Mittagessen fertig ist, rufe ich euch.

ZAKRES GRAMATYCZNY – JĘZYK ANGIELSKI

CZASOWNIK

- Bezokolicznik i formy osobowe, np. to work, works
- Czasowniki posiłkowe, np. be, do
- Czasowniki modalne: can / could / may / must / should / will
- Tryb rozkazujący, np. Come here! Don't touch that!
- Czasowniki regularne i nieregularne, np. work – worked – worked; do – did – done
- Imiesłów czynny i bierny, np. speaking, spoken
- Czasowniki wyrażające stany, np. I want to be a singer. I believe you are right. I see what you mean. i czynności, np. She is dancing. I am seeing my dentist tomorrow.
- Czasowniki złożone (phrasal verbs), np. get up, break down, look for
- Czasy gramatyczne: • Present Simple / Present Continuous / Present Perfect / Present Perfect Continuous / Past Simple / Past Continuous / Past Perfect / Future Simple
- Konstrukcja „be going to”, np. I'm going to give a party on Saturday.
- Konstrukcja „have to”, np. He has to go there. I don't have to do it.
- Konstrukcja „would like to”, np. I would like to meet him.

RZECZOWNIK

- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, np. a cat, rice, information, money
- Liczba mnoga regularna i nieregularna, np. a dog – dogs, a woman – women
- Forma dzierżawcza, np. the manager's office, the colour of her eyes
- Rzeczowniki złożone, np. a washing machine, toothpaste, sister-in-law

PRZEDIMEK

- Przedimek nieokreślony, np. a cup, an animal
- Przedimek określony, np. the sun, the USA
- Przedimek zerowy, np. dinner

PRZYMIOTNIK

- Stopniowanie regularne i nieregularne używane do porównań w stopniu równym, wyższym i najwyższym, np. big – bigger – the biggest, expensive – more expensive – the most expensive, good – better – the best ; She is as tall as her father.
- Użycie so, such, how i what z przymiotnikami, np. She is such a nice girl. How nice!
- Przymiotniki dzierżawcze, np. my, his, our

PRZYSŁÓWEK

- Stopniowanie regularne i nieregularne, np. elegantly – more elegantly – the most elegantly, badly – worse – the worst
- Przysłówki too i enough, np. (not) sweet enough, too large
- Miejsce przysłówka w zdaniu, np. She often goes to the cinema. They are always late. Do it quickly!

ZAIMEK

- Zaimki osobowe w formie podmiotu, np. I, we i w formie dopełnienia, np. me, them
- Zaimki dzierżawcze, np. mine, yours, ours
- Zaimki zwrotne, np. myself, yourself, ourselves
- Zaimki wskazujące, np. this, those
- Zaimki pytające, np. who, what, which
- Zaimki względne, np. who, which, that

- Zaimki wzajemne, np. each other
- Zaimki nieokreślone, np. some, any, much, many, no, (a) few, (a) little, other, another, somebody, anything
- Zaimki bezosobowe you
- Zaimki one / ones w zdaniach typu I will take the green one / ones.

LICZEBNIK

- Liczebniki główne, np. one, a thousand
- Liczebniki porządkowe, np. the first, the twenty-fourth

PRZYIMEK

- Przyimki określające miejsce, kierunek, odległość, np. in London, to school
- Przyimki określające czas, np. on Monday, in July, at night
- Przyimki sposobu, np. by bus, with a pen
- Przyimki po niektórych czasownikach i przymiotnikach, np. think of, interested in

SPÓJNIK

- Spójniki, np. and, or, because, if, unless, while, before, so

SKŁADNIA

- Zdania twierdzące, przeczące i pytające w czasach: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Future Simple.
- Zdania z podmiotem it, np. It rained heavily last night.
- Zdania z podmiotem there, np. There is a new restaurant in King Street. There were clouds in the sky. There will be twenty people at the party.
- Zdania z dwoma dopełnieniami, np. Yesterday I bought my grandma a nice present.
- Strona bierna.
- Pytania pośrednie, np. He wants to know if I like him. Can you tell me where he is staying?
- Zdania w mowie zależnej z czasownikami say, tell, ask, np. He told me (that) he was very unhappy.
- Zdania współrzędnie złożone, np. My brother was playing football and I was watching cartoons.
- Zdania podrzędnie złożone: • przydawkowe, np. The man who lives next door is a famous actor. • okolicznikowe – celu, np. I came here to give you this letter. – czasu, np. The phone rang when we were leaving the flat. – miejsca, np. He was sitting where I had left him. – przyczyny, np. She is happy because she won the lottery. – skutku, np. I was tired so I went straight to bed. – warunku (typu 0, I, II, III), np. When it is hot, we drink more. If we win the match, we will have a party. If I had a lot of money, I would buy a big house. If I had had more money, I would have bought that dress.
- Konstrukcje bezokolicznikowe i gerundialne, np. I'm very happy to see you. I enjoy walking but my friends prefer cycling. I'm good at swimming.
- Zdania wykrzyknikowe, np. What a beautiful room!